

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Třebíč, Demlova ul.

Demlova 999, 674 01 Třebíč

Identifikátor školy: 600 121 275

Termín konání inspekce: 20. – 22. říjen a 25. říjen 2004

Čj.:	k4-1217/04-11010
Signatura:	ok4ay105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Čtyřtřídní mateřská škola s celodenním provozem má kapacitu 100 dětí a je od 1. ledna 2002 samostatnou příspěvkovou organizací. Jejím zřizovatelem je Město Třebíč sídlící na adrese, Karlovo náměstí 55, 674 01 Třebíč. Pro školní rok 2004/2005 má zapsáno celkem 100 dětí (25 na třídu), z toho osm s odkladem školní docházky. Ve všech třídách jsou věkově smíšené dětské kolektivy.

Délka provozu stanovená na dobu od 6:00 do 16:30 hodin vyhovuje potřebám rodičů. Mateřskou školu navštěvují děti z blízkého okolí a několika přilehlých obcí. Její součástí je školní jídelna s kapacitou 100 jídel.

Mateřská škola pracuje ve školním roce 2004/2005 podle vzdělávacího programu „Hrajeme si celý rok“.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Zjištění a hodnocení personálních, materiálně-technických podmínek vzhledem k realizovaným vzdělávacím dokumentům, průběhu a výsledků spontánních a řízených činností ve školním roce 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Stabilizovaný pedagogický kolektiv tvoří osm odborně a pedagogicky způsobilých učitelek (včetně ředitelky školy), které jsou přijaty do trvalého pracovního poměru. V současné době je jedna z nich, po dobu mateřské dovolené, dlouhodobě zastupována začínající kvalifikovanou pracovnící.

Rozložení přímé práce s dětmi je promyšlené, umožňuje realizovat zvolený program a zabezpečuje stanovenou délku provozu školy. Překrývání učitelek je z důvodu delšího odpoledního provozu školy využíváno především k zajištění bezpečnosti dětí při pobytu venku a organizaci náročnějších akcí.

Organizační strukturu a provoz mateřské školy upravují pečlivě zpracované dokumenty (organizační a vnitřní organizační řád, provozní řády MŠ a ŠJ, pracovní řád pro pedagogické a provozní pracovníce, vnitřní řád pro rodiče). Jsou v nich stanoveny kompetence i povinnosti všech zaměstnanců, jejich vzájemné vztahy a spolupráce při plnění úkolů organizace. Se všemi dokumenty byly pracovníce prokazatelně seznámeny a jejich znění je zveřejněno. Statutárním zástupcem školy je ředitelka. V době nepřítomnosti je zastupována jmenovanou zástupkyní s přesně určenými pravomocemi a povinnostmi.

Vnitřní informační systém je pružný, odpovídá potřebám školy a zajišťuje všem včasné informace. Vychází především z každodenního kontaktu ředitelky se všemi zaměstnanci. Využívány jsou také další formy – nástěnka pro zaměstnance, oběžníky, jednání pedagogické rady, provozní a operativní porady. Ochrana osobních dat dětí a pracovníků je zabezpečena.

Jednání pedagogické rady probíhají v souladu s plánem. Jsou projednávány, hodnoceny a schvalovány záležitosti týkající se výchovně-vzdělávací činnosti, přípravy školních akcí apod. Provozní porady jsou zaměřeny na zajištění bezproblémového provozu zařízení, proškolení v oblasti BOZP, PO apod.

Vedení zaměstnanců má motivující charakter. Ředitelka založila řízení na důvěře a pozitivních vztazích na pracovišti, spolupráci a zodpovědnosti jednotlivců za kvalitu práce školy. Podařilo

se jí vytvořit soudržný kolektiv, ve kterém všechny pracovnice úzce spolupracují při zajišťování výchovně-vzdělávacích cílů a chodu zařízení. Svým vystupováním, jednáním a přístupem ke všem aktivitám školy je příkladem pro ostatní pracovníky. Vytváří prostor pro uplatnění jejich iniciativy a tvořivosti (např. při tvorbě školního a třídních vzdělávacích programů, inovaci prostředí, doplňování sortimentu hraček a pomůcek, plánování školních i mimoškolních aktivit). Odborné a metodické vedení začínající učitelky je dobře zajištěno.

Kontrolní činnost je rozpracována do jednotlivých měsíců. Postihuje všechny oblasti chodu školy. Kvalita výchovně-vzdělávací práce je sledována převážně při náhodných orientačních vstupech, cílená hospitační činnost je málo četná. Cíle hospitací vycházejí z hlavních úkolů školy, sledují především zavádění nových metod a forem práce (program Začít spolu) do výchovně-vzdělávací činnosti a plnění hlavních cílů školy. Při metodickém vedení ředitelka upřednostňuje vzájemné konzultace o způsobu plánování a změnách v organizaci práce před systematickou kontrolní činností s hlubším rozбором výsledků a následnou formulací závěrů poskytujících učitelkám podnětnou zpětnou vazbu. Plnění pracovních povinností ředitelka sleduje každodenně.

Dalšímu vzdělávání příkládá ředitelka velký význam. Je plánováno s ohledem na potřeby školy, ale částečně je ponechán prostor pro volbu vycházející z osobních zájmů učitelek. Všechny projevují o vzdělávání zájem a zúčastňují se dle možností kurzů a seminářů nabízených Pedagogickým centrem Jihlava, pobočkou Třebíč. Pravidelným doplňováním odborné pedagogické knihovny jsou vytvářeny optimální podmínky pro samostudium. Získané zkušenosti si učitelky vzájemně předávají a uplatňují je v praxi. Ředitelka aplikaci nových poznatků při výchovně-vzdělávací práci sleduje a aktivitu učitelek v této oblasti oceňuje.

Systém hodnocení pracovníků má škola zpracován. Byla stanovena konkrétní kritéria, využívaná při pravidelném hodnocení a diferencovaném odměňování jednotlivých provozních a pedagogických pracovníků.

Personální podmínky jsou ve vztahu k naplňování vzdělávacího programu hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Čtyřtřídní mateřská škola sídlí v účelové budově, která se nachází stranou dopravního ruchu v sídlištní zástavbě. V přízemí jsou šatny společné pro všechny třídy, sborovna s knihovnou, ředitelna a školní kuchyně. V každém poschodí jsou dvě třídy. K ukládání rozměrnějších pomůcek slouží kabinet, který ale svými rozměry neodpovídá potřebám. Všechny prostory využívané mateřskou školou jsou dostačující pro realizaci jejího programu. Působí příjemně, jsou čisté, bezpečné, bohatě a velmi vkusně vyzdobené pracemi dětí i učitelek. Nábytek ve dvou třídách je nový, ve dvou starší. Je uspořádán tak, aby vytvářel tzv. centra aktivit a hrací kouty, stimující děti svým vybavením k rozmanitým činnostem. Stolky a židličky odpovídají rozdílné velikosti dětí.

Budovu obklopuje pěkná, pečlivě udržovaná zahrada se vzrostlou zelení. Je vybavena třemi pískovišti, mlhovištěm, dřevěnými houpačkami a víceúčelově využitelnými konstrukcemi, zahradním domkem, přenosným sportovním zařízením, mobilními stolky a židličkami. K dispozici je i hřiště a zahradní sociální zařízení. Zahrada, kterou využívají děti po celý rok, zajišťuje vhodné podmínky pro jejich pohybový rozvoj a rekreační činnosti. V letních měsících zde i svačí a jsou sem přenášeny výchovně-vzdělávací činnosti.

Děti mají k dispozici bohatou škálu kvalitních klasických i moderních hraček, stavebnicových souborů, nejrůznějších pomůcek i doplňkového materiálu, které běžně samostatně využívají.

Jejich přehledné uložení podporuje samostatnou volbu aktivit a umožňuje snadnou manipulaci i úklid. Velmi dobré je vybavení tělovýchovným náradím a náčiním, hudebními nástroji, výtvarnými a pracovními pomůckami a materiály. Dobře jsou zásobeny i dětské knihovny ve třídách. Pro potřeby vedení školy a ekonomické pracovnice má škola dva osobní počítače, pro množení materiálů kopírku. V průběhu inspekce byly materiální zdroje vhodně využívány.

Ředitelka zpracovala plán oprav a obnovy vybavení a průběžně ho realizuje. Přihlíží při tom k aktuálním potřebám školy. V rámci své kontrolní činnosti sleduje využívání pomůcek a potřebu jejich doplňování.

Materiálně-technické zázemí školy širší veřejnost nevyužívá.

Materiálně-technické podmínky školy jsou na vynikající úrovni.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ

Výchovně-vzdělávací program

Školní vzdělávací program byl zpracován na základě analýzy místních podmínek a práce v předcházejícím období. Vychází ze zásad stanovených v Rámcovém programu pro předškolní vzdělávání a uplatňuje některé prvky převzaté z programů Zdravá mateřská škola a Začít spolu. Jsou v něm jasně stanoveny hlavní cíle a priority, které mají pedagogické pracovnice při práci s dětmi plnit. Poskytuje informace o materiálních, psychohygienických a psychosociálních podmínkách, vymezuje vzdělávací cíle a obsahuje výčet prostředků, kterými lze stanovených cílů dosáhnout. Jeho jednotlivé části jsou provázané.

Obsah výchovně-vzdělávací práce pro letošní rok má název „*Hrajeme si celý rok*“. Stanovuje specifické cíle a je členěn podle ročních období. Z tohoto dokumentu učitelky vycházejí při zpracování třídních vzdělávacích programů. Při jejich tvorbě mají velký prostor pro uplatnění svých odborných dovedností, zkušeností z praxe a tvořivosti, ale všechny respektují společně vytvořená pravidla.

Vzdělávací program doplňují předplavecký výcvik, divadelní představení, akce pořádané domem dětí a mládeže a nabídka kroužků – výtvarného, hudebně-pohybového, tělovýchovného. V průběhu roku organizuje škola řadu akcí, které zpestřují běžnou výchovně-vzdělávací činnost jako jsou výlety do okolí, karneval, oslavy svátků, „nocování ve školce“ apod.

Povinná dokumentace a záznamy prokazující naplňování vzdělávacího programu jsou vedeny.

Vytvořený evaluační systém zahrnuje hospitační činnost, sebehodnocení jednotlivých učitelek, týmové hodnocení a zpracování záznamových listů pro jednotlivé děti. V současné době je hledána optimální v praxi využitelná forma pro evaluaci výchovně-vzdělávacího procesu. Průběžným sledováním a vyhodnocováním aktuálního stavu a následným odstraňováním zjištěných nedostatků má ředitelka dostatečnou zpětnou vazbu o naplňování školního vzdělávacího programu.

Organizace výchovně-vzdělávací práce je vymezena orientačním režimem dne, který v souladu s hygienickými požadavky stanovuje intervaly ve stravování, organizaci pobytu venku a dobu odpočinku dětí. Učitelky mají možnost přizpůsobit jej aktuálním podmínkám ve třídě. Děti mají dostatek příležitostí k pohybu, dle klimatických podmínek je denně zařazován pobyt venku. Organizace odpoledního odpočinku respektuje individuální potřebu spánku. Celodenně je zajištěn pitný režim. Zavedení postupně probíhající ranní svačiny přispívá ke klidnému průběhu dopoledních činností.

Spolupráce s rodiči je prezentována jako významná oblast působení mateřské školy. Učitelky pro ně připravují velké množství různých aktivit (společné akce rodičů a prarodičů s dětmi, odborné přednášky, oslavy svátků) a snaží se o co největší jejich informovanost o dění ve škole (individuální konzultace, třídní schůzky, půjčování videozáznamů z průběhu běžného programu i mimořádných akcí, pravidelné zveřejňování obsahu výchovně-vzdělávací práce, možnost vstupů do tříd kdykoliv). Rodiče se připravovaných aktivit ve velkém počtu zúčastňují a jejich zájem o školu je vyjádřen i častými sponzorskými dary.

Podle potřeby škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou. Velmi úzká je spolupráce se spádovou základní školou.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností

Spontánní a řízené činnosti

Učitelky se na vzdělávací práci pečlivě připravují. Snaží se, aby připravované řízené činnosti navazovaly na skutečné zážitky dětí a byly propojeny s prostředím, které dobře znají. Délka realizace jednotlivých tematických celků se řídí možnostmi, které téma poskytuje. Ve všech třídách mají písemné plány stejnou podobu, učitelky do nich zapracovávají dílčí úkoly a nabídku činností do jednotlivých center aktivit. Jsou motivačně a tematicky propojené a směřují k postupnému rozvoji žádaných kompetencí v jednotlivých oblastech určených rámcovým programem.

V době inspekce učitelky plnily plánované úkoly v průběhu celého dne. Podle charakteru činností volily organizaci individuální, skupinovou i frontální. Děti nebyly nadměrně organizovány, aktivity na sebe plynule navazovaly.

Spontánní činnosti probíhaly v celém prostoru, zajímavá a poutavá nabídka her a aktivit vycházela převážně z týdenních námětů. Vzhledem k velmi dobrým prostorovým podmínkám měly děti možnost ponechávat hry rozehrané a v průběhu dne se k nim vracet. Výběr činností, hraček, místa ke hře i kamarádů byl ponechán na nich. Většina her probíhala spontánně, učitelky do nich vstupovaly minimálně, spíše pomáhaly řešit vzniklé problémy. Děti sestavovaly z přírodnin, kreslily, malovaly, prohlížely si knihy, řešily zadané úkoly na pracovních listech, dokončovaly výrobky z předešlého dne, dramatizovaly pohádky apod. Učitelky byly k dětem vstřícné, podporovaly je v samostatném rozhodování, vedly je (pomocí společně vytvořených, výtvarně ztvárněných pravidel soužití) k pěkným kamarádkým vztahům. Podněcovaly jejich iniciativu, vhodně volenými otázkami je vedly k přemýšlení a vyjadřování. Většinou respektovaly jejich pracovní tempo a ponechávaly jim prostor pro dokončení činnosti. Převážně kladné hodnocení dětí povzbuzovalo a posilovalo jejich sebedůvěru. Ve všech třídách byla příjemná atmosféra pochopení a důvěry, vzájemná komunikace byla přirozená.

Řízené činnosti probíhaly skupinově v centrech aktivit současně s činnostmi spontánními a děti se jich zúčastňovaly na základě svého zájmu. Jejich nabídka nebyla v průběhu inspekce příliš rozsáhlá a úkoly i obsah byly jednotné, bez ohledu na věkové rozpětí dětí ve skupině. Učitelky se ale snažily, především při práci s mladšími dětmi, pružně a citlivě přizpůsobovat nároky možnostem jednotlivců. Jejich motivace spočívala ve vnějším slovním podněcování. Část řízených činností byla ve všech třídách organizována frontálně. Snahou učitelek bylo zapojit do nich všechny děti, ale pokud o ně neměly zájem, nebyly k účasti nuceny. Díky pestrému a nápaditému obsahu byly pro děti zajímavé, jejich efektivita většinou velmi dobrá. Probíhaly v radostné uvolněné atmosféře, která podporovala spontánní aktivní účast dětí. Učitelky je využívaly jako motivační prvek, k rozvíjení komunikace, o ke shrnutí týdenního tématu či ověřování dětských poznatků.

Spontánní činnosti jsou hodnoceny jako vynikající, řízené jako velmi dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybové schopnosti a hrubá motorika dětí jsou na velmi dobré úrovni. Úroveň jemné motoriky je ovlivněna jejich věkem a délkou docházky do mateřské školy. Vcelku ale dosahují dobrých výsledků.

V sociálních vztazích převládá ohleduplnost, vzájemná pomoc a spolupráce. Děti se bez problémů zapojují do kolektivních činností a většina z nich velmi dobře spolupracuje.

Zdvořilostní a hygienické návyky zvládají na úrovni věku. Bez problémů se zapojují do přípravy stolování a úklidu nádobí, jsou přiměřeně samostatné při sebeobsluze.

Děti jsou velmi aktivní, nabízených činností se zúčastňují spontánně. Většina z nich projevuje velkou míru samostatnosti ve volbě činností a při jejich průběhu. Jsou vytrvalé, přecházejí k dalším činnostem až po dokončení předcházejících. Především starší děti dokážou na základě promyšlených instrukcí ze strany učitelek úspěšně plnit zadané úkoly. Velmi dobrá je úroveň jejich kolektivních tvořivých her, ve kterých se zúčastňují poznatky, zkušenosti i organizační schopnosti dětí. V průběhu výtvarných a dramatických činností se projevuje bohatá představivost, fantazie a přirozená spontaneita dětí. Velmi dobrá je úroveň pěveckých a hudebně pohybových dovedností.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti dosahují velmi dobré úrovně.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Mateřská škola organizuje již několik let tzv. „miniškolkou“. Jednou týdně se zde setkávají maminky s dětmi, pro které učitelky připravují program s výtvarnou, pracovní a pohybovou náplní. Tato aktivita přispívá k bezproblémové adaptaci dětí po zahájení pravidelné docházky a k navázání kontaktů s rodiči.

Prezentace školy na veřejnosti se realizuje články o svojí činnosti v regionálním tisku, kulturními programy na Vítání občánků, návštěvami v domě seniorů, účastí ve výtvarných soutěžích.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina pro příspěvkové organizace Mateřské školy Třebíč, Demlova ul., vydaná dne 20. září 2001 Městem Třebíč na základě usnesení zastupitelstva města,
2. Rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru školství, mládeže a sportu o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2002 ze dne 1. ledna 2002 pod č.j.: 0002/02-SSS,
3. Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. září 2004 ze dne 6. října 2004,
4. personální dokumentace pracovníků mateřské školy - doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků s osobními čísly 9, 16, 20, 21,
5. evidenční listy všech přijatých dětí pro školní rok 2004/2005,
6. rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy pro školní rok 2004/2005,
7. přehled docházky dětí do mateřské školy za měsíc září a říjen 2004,
8. přehledy výchovné práce vedené ve školním roce 2004/2005,

9. dohoda o organizaci provozu mateřské školy a stanovení počtu dětí ve třídě mateřské školy platná pro školní rok 2004/2005 ze dne 28. dubna 2004,
10. zmocnění k odvádění dítěte z mateřské školy pověřenou osobou platná pro školní rok 2004/2005,
11. bezpečnostní opatření při práci s dětmi v mateřské škole platné od 1. září 2004,
12. Školní vzdělávací program „*Hrajeme si celý rok*“,
13. třídní vzdělávací programy a týdenní plány výchovně-vzdělávací práce,
14. zápisy z jednání pedagogické rady a provozních porad,
15. záznamy z kontrolní a hospitační činnosti ředitelky,
16. *organizační řád* ze dne 24. srpna 2004, *provozní řád školy a školní jídelny* ze dne 1. ledna 2001, *vnitřní organizační řád mateřské školy* ze září 2004, *pracovní řád pro učitelky* ze dne 1. září 2004, *vnitřní řád pro rodiče* ze srpna 2003 a režim dne bez data vyhotovení,
17. pracovní náplně a rozvržení pracovní doby zaměstnanců,
18. výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/04.

ZÁVĚR

- **Hodnocení personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce**
Personální podmínky jsou na velmi dobré úrovni. Výchovně vzdělávací práci zajišťuje stabilizovaný kolektiv pracovníků s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí, delší praxí a zájmem o další odborný růst. Promyšlené a odpovědné vedení celého kolektivu ředitelkou se pozitivně promítá do tvůrčí atmosféry, která vytváří optimální podmínky pro vzdělávání předškolních dětí. Důležitý nedostatek byl zjištěn v málo časté plánované kontrolní činnosti. Pozornost je věnována spolupráci s rodinou a dalšími partnery, výsledky pedagogického působení jsou prezentovány na akcích pro veřejnost.

- **Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně-vzdělávací práce**
Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací činnosti jsou díky péči ředitelky a zřizovatele vynikající.

- **Hodnocení průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce mateřské školy**
Využívané organizační formy a metody jsou podnětné, odpovídají současnému pojetí předškolní výchovy. Výchovně-vzdělávací práce preferuje zájmy dětí, podporuje rozvoj jejich tvořivosti a fantazie, využívá aktivní přirozené učení. Organizace dne byla plynulá, nabídka řízených činností však nevycházela z věkového složení třídy.

- **Vývoj mateřské školy od poslední inspekce**
V období od minulé inspekce, která proběhla v roce 2001, se změnila právní forma organizace. Z inspekčních zjištění vyplývá, že se mateřská škola pružně přizpůsobuje současným trendům v předškolním vzdělávání a udržuje si dlouhodobě velmi dobrou úroveň.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

		Razítko
Školní inspektorka	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	Eva Cepková

V Třebíči dne 9. listopadu 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. 11. 2004

	Razítko
Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	
Titul, jméno a příjmení	Podpis
Helena Bartůňková, ředitelka mateřské školy

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Otmarova 3, 674 01 Třebíč . Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad kraje Vysočina– odbor školství, mládeže a sportu	2004-11-26	242/2004
Městský úřad Třebíč	2004-11-26	243/2004

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--.	---	Připomínky nebyly podány.